b&w-voorstel

GEMEENTE WEERT

Afdeling	:	R&E - Milieu	B&W-voorstel: DJ-574083
Naam opsteller voorstel	:	Anouk Cramers (0495-575227)	Zaaknummer: 573983
Portefeuillehouder	:	drs. W.P.J. (Wendy) van Eijk	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Gemeentegarantie Coöperatieve Vereniging WeertEnergie U.A. voor de realisatie van een zonnepark met batterijopslag.

Voorstel

Aan de raad voorstellen:

1. In te stemmen met het aanwijzen van de Coöperatieve Vereniging WeertEnergie U.A. als door de gemeenteraad 'goedgekeurde partij' in de zin van artikel 3 van het Treasurystatuut.
2. Wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van een door het college te verlenen gemeentegarantie voor een lening aan Coöperatieve Vereniging WeertEnergie U.A. ter hoogte van € 1.500.000 (exclusief bijkomende kosten) voor het realiseren van een zonnepark met batterijopslag aan de Bocholterweg.

Inleiding

Coöperatieve Vereniging WeertEnergie U.A (WeertEnergie) wil een zonnepark realiseren met batterijopslag aan de Bocholterweg in Altweerterheide. In de collegevergadering van 19 december 2017 heeft u besloten in principe en onder voorwaarden hiermee in te stemmen. De omgevingsvergunning hiervoor (uitgebreide procedure) is op 19 oktober 2018 verleend.
Het zonnepark Altweerterheide bestaat enerzijds uit een grondgebonden deel op gemeentelijke grond en anderzijds uit een gedeelte dat op de daken van een naastgelegen agrarisch bedrijf wordt gelegd. Totaal zullen er 5.920 panelen worden gelegd met een vermogen van tenminste 1,4 MW.
Er is voor gekozen om het zonnepark zoveel mogelijk coöperatief te ontwikkelen, zodat inwoners kunnen meeprofiteren van de opbrengst van het park (via de postcoderoos-regeling). Wat niet via deze landelijke regeling kan worden weggezet, wordt mede gefinancierd via de SDE+ regeling. Een subsidie die pas uitgekeerd wordt als het zonnepark energie levert. Voor de batterijopslag heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) een aparte subsidie toegekend.

Weert,
19 juli 2018

S		B	W GG	W MvdH	W TG	W WvE	W PS
	akkoord						
	bespreken						

Soort besluit: Besluit Raad (via college) C-stuk 10.12.2018.

In te vullen door het B&W secretariaat:

☒ Akkoord
☐ Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
☐ Anders, nl.:

☐ Niet akkoord
☐ Gewijzigde versie

☐ A-stuk
☐ B-stuk
☐ C-stuk

Beslissing d.d.: 19-12-2018. Nummer: 2

De secretaris,

Omdat op dit moment inwoners nog niet optimaal gebruik maken van de geboden mogelijkheden en de SDE+ pas in werking treedt als het zonnepark ook stroom levert, is een externe voorfinanciering van het zonnepark een absolute noodzaak. WeertEnergie heeft aangegeven een kredietfaciliteit van maximaal € 1.500.000 nodig te hebben.
Een bank verlangt bij het faciliteren van leningen op het gebied van grootschalige duurzame energieopwekking een gemeentegarantie.
De gemeentegarantie bedraagt dan € 1.500.000 te vermeerderen met de in evenredigheid aan dit bedrag toe te rekenen boeten, kosten en wettelijke en overeengekomen renten (bijkomende kosten).
WeertEnergie heeft de gemeente verzocht tot afgifte van een gemeentegarantie hetgeen de goedkeuring vereist van de gemeenteraad en een besluit van het college dat de gemeente garant staat voor de lening. De gemeente loopt een (beperkt) risico, dat wordt afgedekt via een onderpand in de vorm van een hypotheekrecht op de installatie.

Beoogd effect/doel

Door het afgeven van de gemeentegarantie wordt WeertEnergie in de gelegenheid gesteld om het zonnepark met batterijopslag te realiseren.
In het Beleidskader Duurzame Ontwikkeling Weert 2014-2020 heeft Weert de ambitie uitgesproken om in 2050 energieneutraal te zijn. Daarnaast is de ambitie uitgesproken om in 2020 over een aandeel van 11% duurzaam opgewekte energie te beschikken. Het aandeel bedraagt per 2016 in Weert 4,7%. Zonne-energie is nodig om de doelstelling te kunnen halen. Het zonnepark (5.920 zonnepanelen) draagt voor 0,14 % bij aan de totale energiebehoefte van de gemeente Weert en kan ca. 440 huishoudens van elektriciteit voorzien.
In het Programma '2018-2022 Weert koerst op verbinding' is de ambitie verhoogd. Wat betreft duurzaamheid wordt gestreefd naar een energie neutrale gemeente in 2040.

Argumenten

1.1. Stimuleren van duurzaamheid en betrokkenheid van inwoners van Weert.
Duurzaamheid is voor de gemeente Weert een belangrijk speerpunt. De ambitie Energieneutraal in 2040 is alleen realistisch als we (naast besparing) fors inzetten op (grootschalige) opwekking. Binnen de vastgestelde beleidskaders faciliteren we initiatieven van derden gericht op zonnevelden en andere grootschalige opwekking zoveel mogelijk. Daarbij geven we heel nadrukkelijk de voorkeur aan initiatieven waarin inwoners en bedrijven in Weert kunnen participeren (bv. via de postcoderoos of crowdfunding).

1.2. *Garantstelling financiering zonnepark Altweerterheide is uitvoering van een publieke taak.*
Gezien de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente wordt het doel van het zonnepark Altweerterheide, namelijk de lokale productie van groene stroom, als zaak van gemeentelijk belang aangemerkt en is garantstelling te beschouwen als invulling van de publieke taak van de gemeente. Op grond van de Wet financiering decentrale overheden (Fido) en het Treasurystatuut dient de gemeenteraad deze zienswijze te onderschrijven om tot garantstelling te kunnen overgaan. Wij menen dat hiervan sprake is, omdat zonder garantstelling de financiering van het zonnepark niet of tegen een te hoge prijs tot stand komt. Hoge financieringskosten hebben tot gevolg dat er te weinig middelen in de businesscase overblijven om lokale partners een zodanig aanbod te doen dat ze snel en massaal meedoen aan het initiatief. Met deze wetenschap, gekoppeld aan de door de raad unaniem onderschreven doelstellingen voor productie van lokale groene energie is ons inziens te verdedigen dat hier sprake is van een publieke taak.

1.3. WeertEnergie is een burgercoöperatie zonder winstoogmerk.

WeertEnergie draait op vrijwilligers, met uitzondering van lokale of regionale ingehuurde dienstverleners en bedrijven. De revenuen vanuit het zonnepark komen ten goede van inwoners die mee investeren door middel van de postcoderoosregeling of certificaten voor leden. Daarnaast komen ze ten goede van duurzame projecten die door de leden van de coöperatie worden voorgedragen.

1.4. De zonne-energie is voor de inwoners van Weert.
Door te investeren in zonne-energie via Weert Energie komen de (financiële) voordelen van zonne-energie voor elke inwoner van Weert binnen bereik. Bovendien worden met een deel van de opbrengsten andere energieprojecten gefinancierd van Weert Energie.

1.5. Het geldende gemeentelijke beleid maakt garantstelling mogelijk.
In het Treasurystatuut artikel 10 lid 3e is opgenomen dat het verstrekken van leningen, garanties en kapitaalverstrekkingen aan derden mogelijk is onder de volgende voorwaarden:
Leningen aan derden op grond van artikel 2 lid 1 Wet Fido[1] [1] onder de volgende voorwaarden:

- er is sprake van een publieke taak;
- de derde kan geen lening krijgen bij een commerciële financieringsinstelling;
- het college informeert de raad vooraf en neemt pas een besluit nadat de raad de gelegenheid heeft gehad zijn wensen en bedenkingen te uiten;
- bij het verstrekken van leningen, garanties of kapitaal bedingt het college zoveel mogelijk zekerheden;
- de voorwaarden waaronder de lening, garantie of kapitaalverstrekking wordt verstrekt worden vastgelegd in een overeenkomst.

Met betrekking tot de 2e voorwaarde: WeertEnergie kan op dit moment geen financiering krijgen bij een commerciële instelling tegen dusdanige voorwaarden dat de exploitatie van het zonnepark rendabel is.

2.1. De volledige lening wordt terugbetaald.
Getracht wordt zoveel mogelijk inwoners van Weert te laten deelnemen aan dit project middels de actie "DEEL DE ZON" van WeertEnergie. Inwoners worden hierbij uitgenodigd om voor een eenmalige betaling van € 1.990 voor 15 jaar vrijstelling van energiebelasting voor 1.000 kWh en een rendementsvergoeding te krijgen, wat een rendement over deze 15 jaar oplevert van 4,5% op basis van de huidige tarieven.
Daarnaast kunnen leden van WeertEnergie door middel van certificaten een aandeel nemen in het zonnepark, waardoor de betrokkenheid bij de vereniging wordt vergroot. Momenteel zijn reeds voor ruim € 200.000 aan bijdragen ontvangen, terwijl er nog meer toezeggingen zijn gedaan. Tevens kunnen gedurende de looptijd van de lening nog certificaten worden afgegeven en/ of certificaten kunnen worden verlengd. Op het moment dat het zonnepark (en later het windpark) zijn gerealiseerd is de verwachting dat er een toename van de vraag naar certificaten plaatsvindt.

Kanttekeningen en risico's

Er kunnen zich omstandigheden voordoen waardoor de lening niet terugbetaald kan worden. In dat geval zou de gemeente als garantsteller het restant van de lening moeten aflossen. Hieronder de risico's op een rij en de maatregelen om deze risico's te minimaliseren.

---

[1] Artikel 2 lid 1:
Openbare lichamen kunnen uitsluitend ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak leningen aangaan, middelen uitzetten of garanties verlenen. Voor het overige houden zij hun liquide middelen in 's Rijks schatkist aan.

1 Tegenvallende business case door wegvallende subsidie of een lagere afzetprijs elektriciteit
De meerjarenplanning van WeertEnergie is voorzichtig opgesteld en daarmee zijn risico's zo klein mogelijk gehouden. Aan de inkomstenkant is rekening gehouden met een SDE+ subsidie van max. € 0,105/kWh die gedurende 15 jaar na definitieve toekenning zeker wordt uitbetaald onder aftrek van de daadwerkelijke stroomprijs. Zolang deze stroomprijs maar boven een bepaald minimum blijft (dit ligt rond de € 0,03/kWh) dan wordt de volledige € 0.105/kWh gesubsidieerd.
Wanneer de echte stroomprijs onder deze € 0,03/kWh komt wordt maximaal € 0,075/kWh vergoed. De kans dat dit daadwerkelijk gebeurt is niet te voorspellen, maar op dit moment laat de werkelijke stroomprijs een opwaartse tendens zien.

2. Veroudering
Zonnepanelen ondergaan een veroudering maar zijn dermate uitontwikkeld dat ze in de praktijk weinig rendementsverlies vertonen in 20-25 jaren of anders gezegd voldoende stroom opwekken dat vervanging vanwege veroudering niet noodzakelijk zal zijn. Het zonnepark zal bij jaar 25 jaar nog 80% van de oorspronkelijke capaciteit/rendement hebben (een capaciteitsverlies van minder dan 1% per jaar).

3. Diverse vormen van schade of financieel wanbeheer/faillissement
WeertEnergie is verzekerd tegen van buitenaf komende risico's. Ingeval van vandalisme, storm, hagelschade enz. zal de verzekering derhalve gehouden zijn tot dekking van zowel de schade aan de installatie als de schade vanwege het niet in bedrijf zijn van de installatie. Daarnaast worden ook preventieve veiligheidsmaatregelen getroffen, zoals een hekwerk en camera's.
De boeken van WeertEnergie worden gecontroleerd door een accountant. De accountantsverklaring zal na afronding van de controle met de gemeente Weert worden gedeeld. Mocht door onvoorziene omstandigheden faillissement optreden, dan beschikt de gemeente via het hypotheekrecht over een onderpand.

4. Technisch falen installatie
WeertEnergie heeft een leverancier en installateur geselecteerd die een volledige garantie geeft op het plaatsen en functioneren van panelen, converters en installatiewerk. Technisch falen zal dus door hen (moeten) worden opgelost.

5. Opzegging huur voor daken particulier (Bocholterweg 81)
WeertEnergie heeft een huurovereenkomst voor minimaal 15 jaar met een mogelijkheid tot verlenging bij wederzijds akkoord tot het einde van het project.

6. Overschrijding bouwkosten
De prijsaannames in de investeringsplannen van WeertEnergie zijn voorzichtig opgesteld, zodat de kans op overschrijdingen in de bouwkosten zeer klein is. Daarmee is de door WeertEnergie gepresenteerde investeringsbegroting realistisch. Belangrijkste post hierin is de aanschafprijs van de zonnepanelen, die al langere tijd een dalende prijscurve vertoont.

Het spreekt voor zich dat, ondanks alle maatregelen om risico's te reduceren, onvoorziene zaken en/of risico's zich kunnen voordoen. Het alternatief is om geen garantie te verstrekken. Daarmee wordt een mogelijkheid tegen aantrekkelijke prijzen lokaal duurzame energie te produceren niet ingezet.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Financiële gevolgen
WeertEnergie heeft cijfers aangeleverd voor wat betreft de exploitatie van het zonnepark. Zowel in de kostenkant als de opbrengstenkant kunnen zich na inbreng van dit voorstel

wijzigingen voordoen als gevolg van prijsfluctuaties. De gepresenteerde cijfers dienen dus als een momentopname bezien te worden.
Er is een financieel overzicht gemaakt dat u in bijlage 1 aantreft. In het overzicht is de kasstroom inzichtelijk gemaakt waardoor het mogelijk is vast te stellen of het project in staat is aan zijn verplichtingen te voldoen (in dit geval de terugbetaling van de leningen). Deze vaststelling laat zich vertalen in een kengetal, de DSCR (Debt Service Cargo Ratio). De berekening van deze ratio is eenvoudig: de kasstroom uit operationele activiteiten wordt gedeeld door de uitstaande schulden in enig jaar. De streefwaarde van dit kengetal dient in ieder geval groter dan 1 te zijn en bij voorkeur groter dan 1,2. Zoals uit de bijlage blijkt schommelt de DSCR voor zonnepark Weert gedurende de looptijd van het project. Voor het totale project geldt op basis van het financieel overzicht uiteindelijk een DSCR van 1,01: het project is in staat om aan zijn verplichtingen te voldoen.
Eventuele liquiditeitstekorten die gedurende de looptijd van het project ontstaan worden als volgt opgevangen:

- tijdelijke aanvulling met de overschotten van een ander project, een windpark, zodat aan de verplichtingen kan worden voldaan.
- naar verwachting zullen gedurende de looptijd van het project nog nieuwe certificaten worden afgegeven en/of certificaten worden verlengd.
- nog te maken afspraken met de bankier.

In het kader van risicomanagement zal de garantstelling worden opgenomen in de risicoanalyse van de gemeente.

Juridische gevolgen
Voor de juridische afwikkeling van de gewenste lening en de gemeentegarantie daarvoor dienen de volgende overeenkomsten te worden gesloten:

1. Overeenkomst tussen de gemeente Weert en WeertEnergie over de voorwaarden waaronder de gemeente de gemeentegarantie verstrekt, waartoe behoort het verstrekken van zekerheid in de vorm van een hypotheekrecht rustend op de zonneparkinstallatie.
2. Akte van borgtocht tussen bank en de gemeente Weert.
3. Overeenkomst van geldlening tussen bank en WeertEnergie.

De overeenkomsten zullen in concept gereed zijn en worden gevoegd bij het raadsvoorstel voor de commissievergadering.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat er een concept-overeenkomst van erfpacht met opstalrecht is opgesteld tussen de gemeente en WeertEnergie voor het perceel grond waar de installatie op het maaiveld wordt geplaatst.

Personele gevolgen niet van toepassing.

Uitvoering/evaluatie

-

Communicatie/participatie

Middels brief aan initiatiefnemer

Overleg gevoerd met

Intern:
S. van den Berg (Ruimte & Economie)
H. Creemers (Ruimte & Economie)
E. Salman (Financiën en Control)
M. van der Wielen (Financiën en control)

B. Jansen (HRM)

Extern:

Jan Scholts (WeertEnergie)
Peter Gloudi (WeertEnergie)
Ron Josten (HetEnergieBureau)
Ralf Stoks (Aben & Slag advocaten)

Bijlagen:

Financieel overzicht